

Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken
Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
t.a.v. mevr. E. Meijers
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

Amsterdam, 12 april 2019

Geachte commissieleden,

Hartelijk dank voor de uitnodiging om deel te nemen aan het Rondetafelgesprek Nieuwe kansen en handelspartners. Hierbij in voorbereiding op het gesprek een korte schriftelijke reactie.

Nieuwe technologieën bieden ongekende kansen om ons dagelijks leven te verbeteren. Met de inzet van doorbraak technologieën bouwen we aan een toekomstbestendige economie. Innovatieve startups en scale-ups spelen daarbij een belangrijke rol. Dit zijn veelal technologie bedrijven die gekenmerkt worden door een innovatief product of dienst, een hoge mate van schaalbaarheid, en een internationale markt potentie. Zij kunnen alleen floreren in een sterk startup ecosysteem.

StartupDelta is de accelerator voor het Nederlandse startup ecosysteem. In Nederland zijn ruim 4000 startups en scale-ups actief. Deze bedrijven zijn een belangrijke motor voor de economie en nieuwe banen.

Kansen voor Nederlandse ondernemers in opkomende economieën

Kansen voor Nederlandse startups en scale-ups liggen in opkomende economieën op 2 terreinen: toegang tot talent en toegang tot de markt.

Voor Nederlandse techbedrijven zoals Booking.com, Adyen, Takeaway.com, Coolblue, Catawiki en bijvoorbeeld Elastic Search is het aantrekken van talent de grootste hindernis in hun groeiambities. Voor hen is het essentieel om snel internationaal op te schalen om hun positie als 'marktleider' te behouden. Daarom besteden zij veel tijd, energie en geld aan het vinden van het juiste internationale en nationale talent. Deze sterke groei bedrijven zijn daarmee een belangrijke bron voor werkgelegenheid (zie ook Erasmus Universiteit Scaleup Dashboard).¹ Bijvoorbeeld in Amsterdam is vorige week onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat er de afgelopen twee jaar 13.000 banen bijgekomen zijn bij technologiebedrijven in de stad (12 procent groei per jaar). In Amsterdam zijn nu 69.000 banen bij technologie startups, scale-ups en grownups (beursgenoteerde scale-ups), 13

¹ <https://ece.nl/top250scaleups2019/>

procent van de totale werkgelegenheid. Vier op de vijf van de in Amsterdam aanwezige startups zijn hier ook opgericht.²

Opkomende economieën zijn in potentie een talent pool voor deze bedrijven waardoor ze ook in toenemende mate activiteiten in deze landen ontplooiën om dit talent te ontsluiten. De opkomende economieën vormen zo onderdeel van het wereldwijde tech ecosysteem.

Het scouten van internationaal toptalent is bovendien cruciaal voor het Nederlandse tech beleid op het gebied van kunstmatige intelligentie, biotechnologie, nanotechnologie, quantum en andere. Als we koploper willen zijn, moeten we goed verbonden zijn met de andere plekken die vooroplopen en topmensen uit de hele wereld kunnen aantrekken. Is hierover een aanpak ontwikkeld in de benadering van opkomende economieën?

Toegang tot nieuwe markten

Voor snelgroeïende startups en scale-ups is de Nederlandse markt al snel te klein. Deze ondernemers gaan dan ook vroegtijdig internationaal zakendoen. Om dit te faciliteren, heeft StartupDelta in 2018 ruim 300 startups en scale-ups ondersteund met hun internationalisering via internationale tech events (denk aan CES, Computex, Slush, WebSummit en kleinere gerichte missies). De leerervaringen van deze activiteiten in samenwerking met het Nederlandse ecosysteem (innovatiehub partners) en de Nederlandse overheid (ministerie EZK, ministerie BZ en RVO met name) worden verwerkt in een playbook voor internationale events. Hierin worden aanbevelingen gedaan voor het verder optimaliseren van de cruciale voorbereidingsfase in Nederland, werving en selectie van deelnemers, peer2peer kennisuitwisseling en training door professionals voorafgaande aan deelname aan internationale events voor meer impact, positieve exposure en meer contracten. We hopen dat u de aanbevelingen uit dit rapport, voor zover van toepassing, ook mee wilt nemen in de aanpak voor opkomende economieën.

Verder heeft het minister Kaag in werking gezet dat het Nederlandse postennetwerk in 6 prioritaire hubs voor startups extra capaciteit beschikbaar maakt.³ Een zogenaamde startup liaison wordt ingezet voor verbeterde toegang tot de markt, talent en (groei)kapitaal in deze steden, door het opzetten van zogenaamde 'Dutch tech netwerken'.⁴

StartupDelta ziet grote meerwaarde van deze aanpak en de leerervaringen voor het versterken van 'Dutch tech netwerken' in opkomende economieën. In het bijzonder: Bangalore & Delhi, Shanghai & Hangzhou, Hong Kong & Shenzhen, Cape Town & Johannesburg. Per innovatieregio zal de focus

² <https://blog.dealroom.co/amsterdam-sees-startups-become-citys-top-job-growth-engine/>

³ innovatiehubs in landen waar de grootste marktpotentie voor startups en scale ups is door export en business expansion. De 6 steden Londen, Berlijn, Parijs, New York en Boston, San Francisco en Los Angeles en Singapore (voor ASEAN)

⁴ <https://fd.nl/economie-politiek/1294518/nederland-zet-startup-diplomaat-in-silicon-valley>

opnieuw gevalideerd en gelokaliseerd moeten worden in samenspraak met ondernemers en ecosysteem partners.

Daarnaast graag uw speciale aandacht voor het volgende. We zien in hoog tempo economische en politieke macht naar de grote tech-bedrijven gaan. Ga maar na: nu al bepalen vooral Chinese en Amerikaanse algoritmes van buitenlandse techgiganten wat wij lezen en zien. Deze 'veramerikanisering' van de wereld strekt zich inmiddels ook uit over Afrika, een continent waar de invloed van de grote tech platformen zoals Facebook en Amazon heel snel groeit. Dit biedt natuurlijk ook kansen voor Afrikaanse ondernemers, die via het wereldwijde bereik van deze platformen klanten in nieuwe markten kunnen bereiken. Voor een Europees tegengeluid is het goed om ook in te zetten op het bouwen van internationaal opschaalbare bedrijven in ons eigen land, waarvan ook ondernemers in opkomende economieën kunnen profiteren.

Samenvattend

Startups en scale-ups zijn een belangrijke motor voor innovatie en nieuwe banen. Verder verbeterde toegang tot talent, kapitaal en de markt met een herkenbare 'Dutch tech' aanwezigheid in opkomende economieën zal bijdragen aan de innovatiekracht en het verdienvermogen van Nederlandse ondernemers. Bij de uitrol hiervan kan geput worden uit leerervaringen met internationalisering van startups en scale-ups de afgelopen jaren.

De invloed van digitale technologie eindigt niet bij landsgrenzen. Onze aanbevelingen voor opkomende markten en Afrika zijn dan ook niet wezenlijk anders dan voor de rest van de wereld. Als we willen bereiken dat Europese normen en waarden de boventoon voeren in de manier waarop we samenleven en handel drijven, dan moeten we zorgen dat we zelf relevante tech bedrijven bouwen die op wereldschaal actief zijn en waarin Europese normen en waarden onderdeel zijn van het DNA en de algoritmes.

Hoogachtend,

Katja Berkhout | Directeur Internationaal | Startupdelta | katja@startupdelta.org |